

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2017)0064

Zajednička trgovinska politika EU-a u kontekstu imperativa očuvanja divlje faune i flore

Rezolucija Europskog parlamenta od 2. ožujka 2017. o zajedničkoj trgovinskoj politici EU-a u kontekstu imperativa očuvanja divlje faune i flore (2016/2054(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, posebno njegove članke 191. i 207.,
- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 21. stavak 2.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Trgovina za sve: prema odgovornijoj trgovinskoj i ulagačkoj politici” (COM(2015)0497),
- uzimajući u obzir tekst poglavlja o trgovini i održivom razvoju u Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) koji je predložio EU, a posebno njegove članke od 10. do 16.,
- uzimajući u obzir zaključni dokument sa sastanka na vrhu Ujedinjenih naroda o održivom razvoju iz 2015. pod nazivom „Promijeniti svijet: program održivog razvoja do 2030.”, a posebno njegove stavke 9. i 33. te njegov cilj 15.,
- uzimajući u obzir Opći sporazum o carinama i trgovini (GATT), a posebno njegov članak XX. stavke (a) i (g),
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom (COM(2016)0087) (dalje u tekstu „akcijski plan”),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. lipnja 2016. o Akcijskom planu EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima¹ i Direktivu 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava²,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a 69/314 o suzbijanju nezakonitog

¹ SL L 61, 3.3.1997., str. 1.

² SL L 328, 6.12.2008., str. 28.

trgovanja divljom faunom i florom te Rezoluciju Skupštine za okoliš UN-a 1/3 o nezakonitoj trgovini divljom faunom i florom,

- uzimajući u obzir ishod 17. konferencije potpisnica Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES CoP17) u Johannesburgu,
 - uzimajući u obzir ishod Konferencije o nezakonitoj trgovini divljom faunom i florom održane u veljači 2014. u Londonu te preispitivanja ostvarenog napretka u Kasaneu u ožujku 2015.,
 - uzimajući u obzir ishod Svjetskog kongresa Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN) održanog 2016. na Havajima,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta,
 - uzimajući u obzir Globalni program za divlju faunu i floru Fonda za globalni okoliš Svjetske banke,
 - uzimajući u obzir Izvješće o kaznenim djelima u području divlje faune i flore u svijetu iz 2016. koje je sastavio Ured Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC),
 - uzimajući u obzir izjavu iz lipnja 2014. Vijeća za carinsku suradnju Svjetske carinske organizacije o nezakonitoj trgovini divljom faunom i florom,
 - uzimajući u obzir izjavu koju je u Buckinghamskoj palači u Londonu dala radna skupina United for Wildlife Transport (dalje u tekstu „Buckinghamska izjava”),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu (A8-0012/2017),
- A. budući da je na globalnoj razini došlo do nezabilježenog porasta nezakonite trgovine divljom faunom i florom koja za sobom povlači izbijanje biološke krize izazvane kontinuiranim nezakonitim i neodrživim iskorištavanjem i komercijalizacijom svjetske faune i flore;
- B. budući da je nekontrolirano i prekomjerno korištenje divljih vrsta životinja i biljaka druga po redu prijetnja za njihov opstanak u prirodi, odmah poslije uništavanja staništa;
- C. budući da se procjenjuje da je nezakonita trgovina divljom faunom i florom četvrta po profitabilnosti kriminalna aktivnost sa procijenjenim obrtom od čak 20 milijardi EUR;
- D. budući da najnoviji pokazatelji upućuju na sve veću umiješanost velikih mreža organiziranog kriminala koje se koriste sve složenijim metodama;
- E. budući da se nezakonitom trgovinom divljom faunom i florom doprinosi potpirivanju sukoba i da postoje sumnje da se terorističke mreže financiraju, među ostalim, nezakonitom trgovinom divljom faunom i florom i da pritom ostvaruju znatnu dobit;
- F. budući da povezani problemi korupcije i slabih upravljačkih struktura dodatno pogoršavaju postojeće slabe točke okvira za trgovinu divljom faunom i florom;

- G. budući da je Europska unija trenutačno ciljno tržište za te vrste, čvorište za tranzit prema drugim regijama, ali i područje iz kojeg potječu određene vrste namijenjene za nezakonitu trgovinu;
- H. budući da je za rješavanje korijenskih uzroka nezakonite trgovine divljom faunom i florom ključno osigurati da ruralne zajednice iz zemalja podrijetla budu uključene u očuvanje divlje faune i flore i da imaju koristi od tih napora;
- I. budući da je kiberkriminal povezan s divljom faunom i florom ozbiljna prijetnja ugroženim divljim biljnim i životinjskim vrstama, uključujući slonove, nosoroge, ljuskavce, gmazove, vodozemce, ptice i žirafe;
- J. budući da trgovinska politika, kada je povezana s razvojnom suradnjom, može biti snažan pokretač gospodarskog rasta u zemljama u razvoju;
- K. budući da porast nezakonite trgovine brojnim biljnim i životinjskim vrstama ima za posljedicu gubitak biološke raznolikosti i uništenje ekosustava te da sve više životinja i biljaka postaje ugroženo ili čak izumire;
- L. budući da održiva trgovina divljom faunom i florom može biti od ključne važnosti za neke marginalizirane zajednice koje se radi očuvanja lokalnih resursa i doprinosa smanjenju siromaštva oslanjaju na pravne okvire;

Trendovi, načela i opće napomene

1. s velikom zabrinutošću primjećuje nedavni porast nezakonite trgovine divljom faunom i florom i povezanih kriminalnih djelatnosti koji bi, ako se ne zaustavi i zatim smanji, mogao imati ozbiljne i trajne posljedice za očuvanje biološke raznolikosti i održivost okoliša;
2. napominje da EU, u svojstvu potpisnika brojnih svjetskih konvencija za zaštitu okoliša, ima pravnu obvezu zajamčiti da svojim politikama i međunarodnim sporazumima doprinosi tom cilju;
3. smatra da pojačani gospodarski razvoj koji proizlazi iz integracije u globalna tržišta i korištenje prirodnih resursa s ciljem održivog gospodarskog razvoja nisu međusobno isključivi, nego ih treba promatrati kao uzajamno osnažujuće;
4. stoga snažno podržava pristup pitanjima divlje faune i flore kojim se ispunjavaju ciljevi EU-a i njegovih trgovinskih partnera u pogledu zaštite okoliša, ali i omogućuje uspostava održivih i zakonitih trgovinskih okvira kojima se jača pozitivan utjecaj trgovinske politike na održivi razvoj;
5. sa zabrinutošću ističe da je EU, uz SAD, i dalje važno ciljno tržište i tranzitni pravac za nezakonite proizvode od divlje faune i flore;
6. pozdravlja Akcijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom faunom i florom koji će imati ključnu ulogu u borbi protiv alarmantnog porasta vrlo unosne nezakonite trgovine divljom faunom i florom uslijed koje dolazi do destabilizacije gospodarstava i zajednica kojima su divlja fauna i flora izvor sredstava za život te se ugrožava mir i sigurnost nestabilnih regija trgovinskih partnera EU-a jačanjem nezakonitih trgovinskih pravaca;

7. smatra da se nezakonita trgovina u konačnici može ograničiti i iskorijeniti samo integriranim pristupom kaznenim djelima u području divlje faune i flore te da EU mora biti predvodnik ne samo u rješavanju pitanja koja se tiču ponude, među kojima i pitanja lokalnog razvoja u trećim zemljama, nego i onih povezanih s potražnjom za nezakonitim proizvodima na domaćim tržištima, uključujući internetske platforme;

Međunarodne institucije i vlade

8. podsjeća da je, u skladu s pravilima WTO-a, zemljama dopušteno uvesti iznimke od općih pravila Općeg sporazuma o carinama i trgovini u članku XX. stavku (g) radi reguliranja neobnovljivih prirodnih resursa i u članku XX. stavku (a) radi zaštite javnog morala; naglašava da žalbeno tijelo WTO-a ekstenzivno tumači „neobnovljive prirodne resurse” na način da se uvrštavaju i živuće vrste kojima prijeti izumiranje i da je u sudskoj praksi WTO-a posebno istaknuto da uvrštenje živućih vrsta u priloge Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) predstavlja konkretnu potvrdu njihove neobnovljivosti; također naglašava da žalbeno tijelo WTO-a ekstenzivno tumači „javni moral” na način da se podrazumijeva i sprječavanje okrutnosti prema životinjama;
9. pozdravlja napore koje je EU uložio u okviru WTO-a da se smanje štetne subvencije za ribarstvo kojima se može ugroziti održivo upravljanje ribarstvom i očuvanje vrsta kao što su kornjače, morski psi, morske ptice i morski sisavci;
10. ponovno iskazuje svoju snažnu predanost ciljevima UN-a za održivi razvoj i postizanju cilja br. 15. u kojem je preuzeta obveza da se stane na kraj krivolovu i nezakonitoj trgovini zaštićenim vrstama faune i flore te da se protiv krijumčarenih proizvoda bori i na strani ponude i na strani potražnje;
11. pozdravlja tekuće aktivnosti Međunarodnog konzorcija za borbu protiv kriminala povezanog s divljom faunom i florom (ICWC), inicijative kojom su povezani CITES, Interpol, Ured UN-a za droge i kriminal (UNODC), Svjetska banka i Svjetska carinska organizacija;

Carinske kontrole i trgovina preko interneta

12. pozdravlja projekt INAMA Svjetske carinske organizacije koji za cilj ima poboljšati mogućnosti carinskih tijela za pojačanje kapaciteta za borbu protiv kriminala povezanog s divljom faunom i florom; poziva na veće sudjelovanje carinskih tijela u operacijama suzbijanja nezakonite trgovine divljom faunom i florom i na pojačane aktivnosti podizanja razine osviještenosti u cilju kvalitetnijeg osposobljavanja i funkcioniranja carinskih tijela;
13. smatra da je internetski kriminal povezan s divljom faunom i florom ozbiljna prijetnja ugroženim životinjama, uključujući slonove, nosoroge, vodozemce, gmazove i ptice, te da bi se vlade, poduzeća i nevladine organizacije trebale zajedno boriti protiv toga;
14. smatra da bi carinsku dimenziju akcijskog plana Europske unije trebalo dodatno ojačati, kako u pogledu suradnje s partnerskim zemljama tako i u pogledu njegove bolje i učinkovitije provedbe unutar Unije; stoga sa zadovoljstvom iščekuje da Komisija 2016. provede preispitivanje primjene i provedbe trenutnog pravnog okvira EU-a i traži da se u to preispitivanje uključi ocjena carinskih postupaka;

15. poziva Komisiju da istraži do koje mjere carinski službenici odgovorni za kontrolu u različitim državama članicama EU-a ujednačeno primjenjuju zakonodavstvo EU-a u području trgovine divljom faunom i florom;
16. poziva Komisiju i države članice da rade na razmjeni informacija i izgradnji kapaciteta, što se odnosi i na specifično osposobljavanje za carinske službenike;

Uloga privatnog sektora i nevladinih organizacija

17. ističe da je važno uključiti privatni sektor u borbu protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom, kao i angažirati internetska tržišta i društvene mreže;
18. pozdravlja ostvariva rješenja kojima će se, kada budu integrirana u postojeće sustave upravljanja opskrbnim lancima i trgovinom, privatnom sektoru omogućiti da postane istinski partner vladama i međunarodnim tijelima u osiguravanju odgovornog upravljanja globalnim opskrbnim lancima; naglašava, međutim, da bi zajedničkom trgovinskom politikom trebalo promicati obvezujuće standarde društveno odgovornog poslovanja i privatnom sektoru pružiti smjernice i potporu u pogledu društveno odgovornih praksi; smatra da su standardi društveno odgovornog poslovanja osobito važni unutar prometnih mreža;
19. pozdravlja nove suradničke pristupe nulte tolerancije između stručnjaka u području trgovine divljom faunom i florom i logističkih poduzeća; smatra da bi Komisija trebala razmisliti o najboljem načinu korištenja relevantnim pravnim okvirima za bolje rješavanje rizika povezanih s e-trgovinom te komercijalnim oglašavanjem na internetu i izvan njega;
20. pozdravlja pozitivnu ulogu nevladinih organizacija i civilnog društva ne samo u borbi protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom i podizanju razine osviještenosti o njoj te smanjenju potražnje, kako na području EU-a, tako i na području trećih zemalja iz kojih ta divlja fauna i flora potječe, nego i unutar lokalnih savjetničkih skupina čija je uloga, prema sporazumima o slobodnoj trgovini EU-a, praćenje provedbe odredbi o trgovini i održivom razvoju;
21. pozdravlja Izjavu koju je u Buckinghamskoj palači u ožujku 2016. dala radna skupina United for Wildlife Transport, čiji je cilj uključiti aktere iz privatnog sektora u rješavanje problema slabih točaka u području prijevoza i carinskih postupaka koje često iskorištavaju osobe koji se bave nezakonitom trgovinom, kao i poboljšati razmjenu informacija uzduž globalnih opskrbnih lanaca i trgovinskih pravaca;
22. poziva Komisiju i države članice da surađuju s nevladinim organizacijama u smanjivanju nezakonite trgovine i potražnje za divljom faunom i florom te promjeni navika potrošača, među ostalim, kampanjama za podizanje razine osviještenosti o pitanjima povezanim s izazovima koje predstavlja borba protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom, osobito u zemljama u kojima je ta potražnja veća;

Pravni okvir EU-a i trgovinski sporazumi

23. smatra da unutar postojećih nacionalnih okvira u ovom trenutku ključan izazov i prioritet za države članice EU-a predstavlja provedba postojećih pravila; međutim, uviđa da treba razmotriti dodatne zakonodavne odredbe, vodeći pritom računa o pravilima koja su na snazi u drugim državama, kako bi se zabranilo stavljanje na

raspolaganje i stavljanje na tržište te prijevoz i nabava divlje flore i faune koja je prema pravnom okviru tih zemalja protuzakonito ulovljena ili ubrana ili kojom se protuzakonito trguje u trećim zemljama; smatra da bi također trebalo preispitati trenutni pravni okvir kako bi se bolje odgovorilo na rizike povezane s e-trgovinom;

24. podržava pristup kojim bi se u buduće trgovinske sporazume EU-a uključile odredbe usmjerene na suzbijanje nezakonite trgovine divljom florom i faunom;
25. pozdravlja prijedlog Komisije da se, u skladu s preuzetim obvezama za jamčenje održivog razvoja, u Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja uvrsti i poglavlje o trgovini i održivom razvoju; napominje da je SAD u svojim trgovinskim sporazumima nastojao pregovorima postaviti standarde u području trgovine divljom faunom i florom, među ostalim, ograničavanjem subvencija za ribarstvo; ističe da bi u okviru svih budućih sporazuma EU-a o slobodnoj trgovini, pregovorima trebalo dogovoriti unošenje rigoroznih odredbi o zaštiti divlje faune i flore, što se odnosi i na unošenje odredbi i preuzimanje obveza u pogledu pravilne provedbe sklopljenih multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša u okviru poglavlja o trgovini i održivom razvoju;
26. pozdravlja ambiciozniji pristup EU-a zaštiti divlje faune i flore u poglavlju o trgovini i održivom razvoju sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Vijetnama, koji ne uključuje samo obveze u pogledu pravilne provedbe i poštovanja multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša kao što su CITES, Konvencija o biološkoj raznolikosti (CBD) i Međunarodna konvencija za regulaciju kitolova (ICRW), nego i odredbe povezane s izgradnjom trgovinskih kapaciteta, razmjenom informacija i podizanjem razine osviještenosti i potiče EU i države članice da zajamče odgovarajuću provedbu tih obveza i odredbi; smatra da bi, kako bi se zajamčilo njihovo djelotvorno i trajno poštovanje, te odredbe trebale biti provedive, među ostalim i nalaženjem odgovarajuće uloge za nevladine organizacije i organizacije civilnog društva;
27. podržava pristup iznesen u strategiji „Trgovina za sve”, odnosno unošenje protukorupcijskih odredbi u buduće trgovinske sporazume, s obzirom na to da je poznato koju ulogu korupcija ima u omogućavanju nezakonite trgovine divljom faunom i florom, kao i obvezu EU-a da uvede trgovinske politike kojima se promiče održivi razvoj i doprinosi postizanju globalnih ciljeva dogovorenih u sklopu programa održivog razvoja do 2030.;

Preporuke

28. podržava pristup trgovinskoj politici EU-a u kojem se pitanju borbe protiv nezakonite trgovine divljom florom i faunom ne samo daje prioritet, nego se radi smanjenja i, u konačnici, iskorjenjivanja te prakse, odredbe u tom smislu uključuju u sve buduće sporazume, zajedno sa snažnim i učinkovitim dopunskim mjerama, ponajprije u području osposobljavanja, prevencije i primjene sankcija u području upravljanja šumama, zdravlja i carina;
29. ističe da ništa u trgovinskoj politici EU-a ne bi smjelo sprječavati EU i njegove trgovinske partnere da donose odluke nužne za zaštitu divlje faune i flore te prirodnih resursa pod uvjetom da se tim mjerama nastoje ostvariti legitimni ciljevi javnih politika i da se njima ne provodi arbitrarna i neopravdana diskriminacija;
30. smatra da ne postoji jedinstveno rješenje za globalan problem očuvanja divlje faune i

flore i borbu protiv nezakonite trgovine; podsjeća u tom smislu da je potrebno omogućiti punu fleksibilnost i dijeliti informacije, podatke i najbolje prakse u cilju olakšavanja dijaloga radi jačanja suradnje, imajući na umu prekograničnu narav te vrste kaznenih djela;

31. preporučuje državama članicama EU-a da razmotre politička rješenja kojima bi se zatvorile sve preostale rupe u zakonima kojima se omogućuje „pranje” nezakonito stečene divlje faune i flore te proizvoda dobivenih od nje; nadalje, u tom pogledu preporučuje da se provodi strog nadzor, kao i da se učinkovito iskoriste postojeći resursi i strukture kako bi se ostvario taj cilj;
32. poziva EU i njegove države članice da na europskoj razini razmotre zabranu trgovine, izvoza ili ponovnog izvoza slonovače, uključujući i slonovaču iz razdoblja prije Konvencije, u Europsku uniju i izvan nje, poštujući pravila Svjetske trgovinske organizacije (WTO);
33. zahtijeva da se za politike i mjere namijenjene ispunjavanju ciljeva EU-a u pogledu borbe protiv nezakonite trgovine divljom faunom i florom zajamče odgovarajuća sredstva, što podrazumijeva i sredstva za treće zemlje i izgradnju kapaciteta u njima, s posebnim naglaskom na carinskim postupcima i tijelima, transparentnosti i dobrom upravljanju;
34. traži da Komisija i države članice nastave surađivati sa svim predmetnim akterima kako bi osigurale integrirani pristup koji nije usmjeren samo na porijeklo nezakonite faune i flore i proizvoda dobivenih od nje, nego djeluje i u pogledu smanjenja potražnje i podizanja razine osviještenosti na tržištima potražnje;
35. traži da države članice i Komisija poduzmu više kako bi zajamčile da se na nezakonite kriminalne mreže i udruge koje se bave nezakonitom trgovinom divljom faunom i florom usmjere naporu u cilju njihova razbijanja, uništenja i kaznenog progona te da države članice zajamče da kazne i presude za kriminal povezan s divljom faunom i florom budu razmjerne i odvraćajuće te da, kada je to prikladno, budu u skladu s obvezama iz Konvencije UN-a protiv transnacionalnoga organiziranog kriminaliteta;
36. poziva EU da, u granicama okvira koji je postavio WTO, istraži načine na koje bi se svjetski sustavi trgovine i zaštite okoliša mogli bolje uzajamno potpomagati, prije svega u kontekstu tekućih napora u pogledu veće dosljednosti između WTO-a i multilateralnih sporazuma o okolišu, te u svjetlu Sporazuma o olakšavanju trgovine;
37. smatra da bi trebalo istražiti dodatne prilike za suradnju između WTO-a i CITES-a, posebno u vidu pružanja tehničke pomoći službenicima iz zemalja u razvoju i jačanja njihova kapaciteta u području trgovine i okoliša; traži da Komisija nastavi razmatrati to pitanje u okviru rasprava nakon konferencije u Nairobiju i budućih elemenata o kojima će biti riječi na sljedećoj Ministarskoj konferenciji u Buenos Airesu 2017.;
38. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te državama članicama, CITES-u, Uredu Ujedinjenih naroda za droge i kriminal, Svjetskoj carinskoj organizaciji, WTO-u i Interpolu.

